

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čeistwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P

• Sserbske njedželske łopjeno. •

W Budyschinje, 29. junija 1924.

Čižbčez a nakład Ssmolerjez knihicziščezetnje a knihaćnje šap. družst. i wobm. ruk. w Budyschinje.
Wuľhadža łóždu šobotu a płaczi na měšaz 10 šlotych pjenježłow.

Na 2. njedz. po šwi. Trojizy.

Šaf. 1, 21—25.

Dolež křutnje je Bóh i nami rěčał w tutych poľlednich ča-
šach, a ščtóz prawje ředžbuje, dyrbi pšchidacž, šo našch lud hiščeže
dawno njeje na puczu, kotryž k Bohu wjedže. A tola twěny, šo
žohnowanje jenož tam bydli, hđžež šu durje k wutrobam wote-
wrijene, šo by tón šnjēs móhl nuts čahnyč. A je we wšchěch
čžašach wulka byla liwkošez pšchecziwo Božemu kraleštwu, dha je
dženša njepšcheczelstwo pšchecziwo Bohu móž, i kotrejž mamy rač-
nowacž. Wano je wěšče nišne ša našch lud, šo šo w pilnym
džělu a prózowanju stara wa žiwnošez a potrjebnošez, ale haće
potom namaka šašo wompucž i čžemmošez k prawemu šwětku,
hđyž šo wróćzi k šwójmu Bohu. Na tutón pucž čže naš poblašacž
našch džęnšnišchi text, kiž naš wabi, šo bychmy šo wopokafali jako
tajzy, kiž pytaju najwjšchšche lubła šbožownošez we šwójatym
pišnje, w šłowje Božim. Po tutym textez prajimy:

Šłowo Bože, wjednik k šbóžnošez.

I. Wšnicze je horje i wuchom a i wutrobu!

II. Šo bhicze po nim čžinili.

To je wulke bohatštwu našcheje ewangelškeje žyřkwoje, šo nam
dawa do rukow Bože šłowo, šo móhli čžinicz po tym, ščtóz Jėsus
Šhryštus nam pšchifaša: Wobhónče šo we šwójatym pišnje,
pšchetož wam šo šda, šo macze wěčžne žiwojenje w nim. Ale wjele
je tych, kiž tuto prawo njewužiwaju, haj woni šo šamo teho
hordža, šo njehadža nicžo čžinicz měčž i Božim šłowom. Tak po-
wjeda wěřžny šcheczišan wa tym, kaš bēšche na želešnižy do
rěčow pšchifšof i njesmatej knjenju, a bēšhtaj napoľled řěčžatoj
wa Božim šłowje, wa wěřžje. Pšchi tym prajēšche knjeni, šo je

njewěřžaza. Ššo prajēšje, kaš je k tajfej njewěřžje pšchifšča, hacž
runjež bē tola wěšče horječžehnjena a rošwucžena w šcheczišan-
štwje, šhoni tamny šcheczišan, šo njeczitašche ani w bibliji, ani
w druhich knihach, kiž wo wěřžje a wo štejšchczu čžłowjeka k Bohu
rěčža. Tež katechismus njebēšche wjazny do ruk i wšala wot čžaša
jeje młodočze. Š pokřnym prawom prajēšche na to tutón knjes
k nje: Dowoleče mi dha křóble šłowo: Njedyrbicze prajicz: šym
njewěřžaza, ale dyrbjeli prajicz: w tutych wěžach, kotrejž šu naj-
wjetschich duchow wšchěch čžašow šapšchimnyle, nicžo njewēm.

Šaš płaczi tuty wótry rošbud tež hiščeže džęnša ša wjetšchi
džěl tych, kiž řhodža w njewěřžje, mješ šdželanym i tak derje kaž we
prostym ludu. Šaš je jich wjele, kiž wo Božim šłowje, wo jeho
wjanošez i bohatštwje nicžo njewjedža, dokelž šo njewobhona
w tutym Božim šłowje. W našchim čžašu namakamy biblije
drje w kóždym domje. Ale hđyž je ju džęczo i ruk i položilo, wo-
pšchecziwšchi šchulu, dha potom leži šabyta, šamjetana študžen,
a jenož čži, kiž šo džerža k Božemu domej, šhšcha tu křótko šłowa
i njeje. Domžaza nutnošez na šašokřu šwójateho pišnja, tuta
móž našchich wótzow, namaka šo jenož hiščeže porēdko. — Wěřžje,
Bože šłowo wjedže pšchecziwo nam hinaschu rěčž, hacž šwēt. A
ščtóz w nim čžita, abo je šhšchi, budže pšches nje trjedeny hacž
do wutroby. Wano je, šo bychmy trjebali wuras i našcheho texta,
kaž jedyn šchpihel, w kotrymž widžimy našche hřěščne, njekničom-
ne waschne, w kotrymž widžimy, šo šmy šhubjeni a šatamani.
Tutón šchpihel hjewi čži i žylej wěrnosczu, kaš daloko hiščeže šy
šdaleny wot praweho štejšchczu k Bohu a k twójim šobucžłowje-
šam. Bože šłowo žada řej wot tebe, šo dyrbišch to, ščtóz šo tebi
hacž dotal špodbāšche, wotpožicž, šo dyrbišch wojowacž pšche-
čžiwu štawemu čžłowjekaš w tebi a šo dyrbišch řhodžicž w nowym

životenju. To derje wěmy, so je to naschemu zplenu wašchnju wobčežne a nješkladne, a tehodla je jich wjele, kiž njechadža czi-
tacž w Božim słowje a njechadža jo inacz wučinjež. Teho, schtož
so jim spodoba, njechadža so wostajicž, a šhubja tak najwysšische
sbožo, kotrež so jim tu poslicža, móž, kotruž Bóh porucži słabym,
trošči, kotruž je tu sa srudnych a domachpytanych, mēr, kiž pšče-
winje wšchón njeniēr šwěta a wutrobny.

Tehodla njedajmy so wotdžerjecž, cžinicž po tym, schtož tu
slyšichimy: Wšnicže to słowo horje i cžichej myšlu, kotrež do waš
šchčěpjene je, móže wašche dušche sbožne cžinicž. Musnje trjebamy
wšchitžy, so tuto słowo Bože rěči i nam se šwojej wěrnoscju.
Šakle potom, hdyž šnajemy Božu šwojatu walu, budže nam móžno,
so prózowacž w tym, i cžemuž chže Bóh naš wabicž. A šakle w tu-
tym Božim słowje šjewi so nam pucž i sbožnosći. Dha pak
dyrbimy tuto słowa Bože do so horjewšacž, dyrbimy so do njeho
ponuricž, so by potom w naš škutkowalo, so by nam žaneho mēra
njewostajilo, doniž tež my njebudžemy tak daloko.

So po tutym słowje tež cžinimy! Tych, kiž šu wopradowže
cžinjerjo Božeho słowa, je malo bjes cžłowjetami. To je srudne
sa naš; ale temu tak je. Šak daloko šmy hišchže wot teho, so Bože
kraleštwu wobtnježi našche myšle, našche škutki, našche žywe žiwjenje
Se šlyščenja Božeho słowa dyrbi wuracž bohaty plód, hewal
je tajle šlyščenje jenož to, wo cžimž našch text nam praji: Š ko-
trymž wy so šami šjebacže. Šaj, ty so šam šjebacž, hdyž w Bo-
žim domje šlyšchich Bože słowo, a drubi džěl šwojateho dnja je po-
tom wšcho druhe, hacž Boža šlužba. Ty so šam šjebacž, hdyž
šlyšchich, schto šej wot tebi Bóh žada, a w tvojim šadžerženju
na dželatwym dnju, w tvojich rěčach a škutkach njeje ničžo pšnacž,
so šy šchescžijan. Ty so šam šjebacž, hdyž pšchi šlyščenju Bo-
žeho słowa myšlich jenož na twojeho bližicheho, šak mēl tón so
wobrocžecž wot šwojeho hrěcha, a mēnišch w twojej hordoscji, so
šteji pola tebe w wšchem žywe derje. Šslyšchich, so našch šwoje-
mu bližchemu woadčž 7 mol 70 krócž, a woboracž so, dele torhacž
štare nješpšchecželštwu, kotrež tebe dželi wot twojeho šuškoda. Šly-
šchich, so dyrbich derje rěčecž wo šwojim bližichim a wšchitko i šep-
šchemu wobrocžecž, a wěšch jeho pšchinjecž wo jeho dobre mjeno.
Šslyšchich wo šcherpazy šhudeje wudowny, a žada wot tebe wopor
po twojim šamóženju, dha mašch šamknjenu ruku. — Šchto pomha
tebi wšcho pošluchanje na Bože słowo, hdyž wone potom wštanje
morte w tebi. Tu dyrbi so wšcho štare wotštronicž, so by na
jeho mēsto šstupilo nēšchto nowe, so by hižo šwonknje pšnacž bylo,
hdže šu šchescžijenjo na šemi. Derje wěmy, so wšchitke našche
škutki njedobahaju, so móhli i nimi šej warbowacž wyškote šublo
šbóžnosće. Ale to je nam wěšte, hdyž so w prawej ponižnosći
štajimy pod Bože šwojate słowo, hdyž damy tutemu słowu škutka-
wacž w naš, dha so potom pokasuje bohacže na naš hnada na-
šcheho Boha, kotraž nam wupomha i našcheje šlaboscže a wotewri
nam wrota wěčnjeje šbóžnosće. Wjele je w naš a wokoło naš,
schtož wobara temu, schtož Bože słowo šej wot naš žada. Móž,
so bychmy móhli po nim cžinicž, dyrbimy šej wuprošwecž wot Boha
we šwěrnej modlitwje; tón njebudže naš wopušchecžicž. Na tutón
pucž podaj so tež ty, so by byl wješkely cžinjer a niz jenož pošluchač
Božeho słowa, a šhonich wěšcže tež ty na šebi, so šbóžni šu cži,
kiž Bože słowo šlyšcha a to šame wobarnuja. Šamjen.

Džen žyrtwjom.

„Džen žyrtwjom“ je šwoje wuradžowanja, wo kotrychž tu
pišachmy, 17. junija w Bethelu ššoncžil. Tutón ššed ma wošebi-
teho wučinama a budže dale škutkowacž i šepšchemu ewangelich
žyrtwjom w pšchichodže. Šola niz jeno na pšchichod šu tam dži-
wali, nē dorašnje tež na tón nēčžiči cžak, na jeho wulke štrachi

a brachi. Šenšlōšnje je so tuta wulka wučinama šhromadžina
— bēchu tam na nimale 300 šastupjerjom ewangelich žyrtwjom
Mēniškeje a tež i wukraja — wobrocžila i wošebitym šwojatocžnym
šjawnym šlowom na žyly lud a kraj. W ščehowacžym chžemy
tuto wšjewjenje a namotwjenje po móžnosći žyly našchim lubym
cžitarjam a cžitaršant podacž, mamy w nim tola i dobom powu-
cženje a rošwucženje wo štrachach a brachach cžaka, t. r. luda a
wo škutkowanjach a nadawšach žyrtwje a tuž šoždeho jenotliwego
šchescžana a i dobom pohón a namotwjenje, cžinicž šoždy to šwoje
se wšchej šwěru:

„Ewangelikemu ludej Mēniškeje!

Čžežo wotpocžuje móžna ruka Boža na našchim ludu.
Ššmy šojeni pšched žiwjenje abo šmjercž. Wotpad wot Boha
a jeho ewangeliona je našcha wina a našche šahubjenje. Wu-
moženje móže nam jeno pšchinčž, hdyž našch lud šažo šrosu-
mjjenja nabudže sa tón wot Boha poštajeny porjad dobrych pocžin-
koto (von Gott geſetzte ſittliche Ordnung) a so w poškutnej wěrje
wrocže namaka i wumožerškej luboscji Božej w Šhryštužu.

Šoždy jenotliwy, kotruž šebi šažo dobudže šjednoscželštwu
i Bohom, je i dobom se žohnowanjom ša žyly lud.

Wobnotwjenje žiwjenja luda dyrbi pak so šapocžecž pšchi jeho
abo w jeho koležy, to je w šwojbjje. Pšchetož we wulkim štrachje
je bycže a šwojatoščž mandželškeho a šwojbnego žiwjenja.

Tak a hinaš, pšchezo pak rošnje ničža so mandželštwu a rěči
so ša nješanbicžiwje radošcže. Žadošcžiwje šrēbaju to do so šaža-
zu wucžbu, wošebje hdyž ma, wēdomnašneho abo wumjeklšeho
nawobleka, a wutriebaja ju ša jenož po jich šdacžu pšacžaje šamol-
twjenje nješchescžijanškeho žiwjenja do mandželštwu a w mandžel-
štwu. Na šhromadnym mandželškim žiwjenju wotpocžuje daloko
a šchēroto nježohnowanje a pošlecže wēžom dla, kotrež so w po-
tajnym štabaju a kotružž dla so šwēdomnje nješmēruje a kotrež
šu tak ludej šak žyškaj ššacženje. Pšchecžiwu tomu wšchemu wšstupi
my šak šchescžijenjo bjes šomdženja a šablanja ša šwojatoščž man-
dželštwu, šašudžujemy loškomyšlnošcž, i kotrežž so to ženja a
i kotrežž so to džela, a wostawamy pšchi tym žadanju, so dyrbja
mandželškej w šchescžijanškim duchu šwoje mandželštwu wješcž,
a so ša nješmē radošcž nad džēšcžom šnicžicž ani šajēdošcžicž.

W šwojbjje, kotraž je to dalšche mēštno, hdžež ma jedyn dru-
heho wocžahnyčž i šluženju a i woprowanju, dyrbitaj šebi štar-
šchey nješpšchecžiwajžy wēdomnaj bycž teho, so mataj šwojate šamol-
twjenje ša cžakne a wēčjne sbožo džēcži, kotrež jimaj nišchón a ničžo
nješpšchecžicž. Šo džēcži bjes nabožiny wtroštu, je pšchecžiwu
Šhryštužowcž pšchilajni a cžežke šhřēščenje na dušchi džēšcža;
džēcži wodžicž i tomu, so ewangelion ššnaja a dopššnaja, wodžicž
ke šchescžijanškej wěrje a ke šchescžijanšchemu žiwjenju, šwuhoto-
wacž je wšchem, schtož trjebaju pšchecžiwu šludaj a šamjedženju,
to je Bohu špodobny škutk a to najwážnišche, schtož móžetaj štar-
šchey džēšcžom šobu dacž. W nješwěrje pšchecžiwu tutej šwojatej
pšchilajnosći a w tym, so džēšcžom pobrachuje w štaršchimaj
pšchilaj, kotruž je pšches Bože słowo šwojecženy, mamy šobu naj-
wážnišchu wimu šahubjenja. Šo njebychu džēcži jemu pšched
Bohom štaršcheyju wobškoržowate! Ale runje tak njepowalna
wostawa ša džēcži Boža pšchilajnja, so maja, njech tež na šamo-
štatnosći došwajaja, štaršcheyju cžescžicž a lubowacž.

Wēšte je, so nētkle ša štrawe, šbožowne šwojbnje žiwjenje na-
štabaju wulke štrachi a šadžemli pšches hacžaje wobštejnosće, šak
pobrachowanje nušnych wobhdlenjom, cžežke štaroscže wo wšchēd-
ny šhlēb, njedostatk w šašlužbje, hrošne wašchnjo picža a druhe
podobne. Tehodla dyrbimy tu dorašnje na to džiwacž, so so tajle
šhubi.

Prave fšhefczjianske wufublanje dyrbi tež w schuli fšwěfcznej bēchu! — Na 200 towarštwow a fšjednocženštwow bē pšhes wjazy brcz, dofelz je ja lud a stat, ja wošadu a zyrkej fšwošebitej wažnošcu. Šdnz dyrbja staršchi to, ištož jim najdrožšce, fšwoje džeczi, schuli dowěricz, moža bebi tež žadacz, so bo jim njepowalno fšakladne prawo fšhefczjianskeje fšwójby na fšhefczjianskim wufublanju dospołnje fšwěfczi; hewak je žadanje powšchitkowneho nufšwanja fš schuli nuczenje fšwědomnja. Wo to, hacz schula fšhefczjianska abo hacz niz, dže to nētkle. Na ewangelškich nanach, maczerjad a druhich, kotšiz šu nētak fš wufublanju powołani, je, so w tutym bēdženju fšwěru to fšwoje czinja.

Wlode lēta bēchu pšhezo hižo strachow polny czaš a šu to nētkle czim bóle. Czim wješelschi witamy fšnamjenja šo poczinazeho wufšrowjenja w tym, so šo to w mlodžinje hiša pšhefczjio wufšrownošcu, pšhefczjio tomu, so by dušcha dyrbjala tradacz a pšhefczjio tomu, so šo wšchē dobre poczintš kaža, a w tym, so te tak wšchelafare fšjednocženštwu mužškeje a žonškeje mlodžiny, kotrež šu na ewangelški fšakož fšakožene, pokafuja nowe, fšrowe žiwjenje. (Pofšracžowanje.)

Wšchelle fš bliffa a fš dalofa.

— Ššerbške duchownštwu šo ja 7. juli dopołdnja ¾10 hodž. šašo de rēczneho kurla prošy. Ša pšchichodnu fšhromadžšnu je fš. Wširba pšchednošch pšhefczelnje pšchilubil. Wucžba chze tež popołdnške hodžiny wopšchijecz.

Bože njewjedra fš deschczom, fš krupami a je fšlufkami šu fš nowa domachphtate tež našchu Ružicu, tak wofšlo Wšelecžina a wofšlo Šodžija. Š fšchepotanjom a je šobuželenjom fšlyšchiny wo tym, kelko fšchody je šo tu a tam fš tym nastalo. Njedy fš tajšeho fšchepotanja a šobuželenja nastanje powšchitkowne fšutkowanje, fš kotrymž žyła krajina na pomoz šhwata tym tak czežlo potrjechenym. W nuhy njepokaze šo jendž, išto je pšhefczel a išto niz, nē tež, išto je fšhefczjian a išto niz. Šo by šo njes našchim ludom wjele fšhefczjianow namakalo a šo hnydom a bōrny fšhefczjianska lubošcz fšewiša, kotraž hinaš njemōže a mochze hacz pomhacz! Bōh šnjes chzot pak nam a našchemu ludej a našchemu krajej hnadny brcz a naš fšchitacz pšched dalšchim fšchodowanjom a šahubjenjom! A my — a to njefšntē nihdy a nihdy pobrachowacz! — my šo modlmy we wšchej pokornošcu a ponižnošcu a czimny nutrne proštwy a dobroproščenja a džakowanja we wēštej wērje a dowērje fš Bohu Wšeršchnemu!

W **Lubiju** šmy wofšladali nēšchto rjane, abo nē, to je pšhe fšnadny wuras, šmy našhonili, šaczuli nēšchto rjane, ištož je fš dobom pofšchowaze a trošchta polne a nadžiju fšchicžaze: ewangelšku žonšku mlodžinu fš žyłego fšakšeho kraja, kotraž šo niz bojaštwije a w potajnym ale fšawnje a fšprawnje wufšwawa fš ewangelšionej a šnjesowej zyrkwi a to je fšlowom, se fšutkom, fš wutrobu! Wobžarujemy wšchēch tych, kotšiz njefšku mōhli fšwjedžen šobu fšwjeczicz a to rjane našhonicz, a hišchēže bóle wšchēch tych, kotšiz tale nochzychu! — Dženša wo tym wšchēm fš krotka tole, dalšche fšczehuje. Šjednocžilo bē šo tam na 3000 šobuštawow a hyczi „Krajneho fšwjaška ewangelškeje mlodžiny ja Šakšku“ a to fš wšchēch fšonczin Šakškeje, se Žwifatwškich a Šipczanškich fštron a šaše se Žitawškich a tak fš žyłego kraja. Wošebje bohacze bēchu Rudne hery fšstupjene, — dopomšmy šo, so šu Rudne hory runje w pōfšlednich lētach wšchelafare wufšle nufšle czerpife! — a najubjenšcho — njerad to šapifšamy, tola wēžy dla šo to dyrbi šapifšacz! — bēchu fšstupjene našche ewangelške fšerbško-nēmške wošady, njenužy jenož pšhes jemu jenicžku! Dyrbje-li šo tu molicz, chzemy lubje rad šo wutrobnje kažo a šašo šo wutrobnje wješelo, fšwōj šapifš pōrjedzicz a pišacz, so tu bēchu dwē, fš, išturyi abo hišchēže lēpje, džēšacz wošadow fšstupjene — ale tute tam žyłe wēšcē nje-

abo njenje šobuštawow fšstupjene; — tute a jich hišchēže wjele wjazy šu šo fšjednocžile do našpomnjeneho „Evangelšch-lutheršcher Landesverband für die weibliche Jugend in Sachsen“. — Na 140 kotrežčlow a fšnamjenow jenofšlownych towarštwow a fšjednocženštwow pšchewodžēche czah tych 3000. Žadny to napohlad! Ši daty šmy fšwjecžili a džekali. Dešchēž fšlecžeho dnja, pōndžele, njeje tomu šadžekal, je drje nam wufšlada do lužifšich krajnow wšak, nam pak daš wofšladacz, ištož rjenšche hišchēže. Šdnz to takle prajimy, chze šo žyłe wēšcē wjele prajicz! A dyrbi to tež! Pofšladachmy hlubofšo nuts do džēla, nē, do wojowanja, kotrež tute ewangelške towarštwu wjedu pod fšwojim heškom: ja kraleštwu Ješuša! (Für die Königsherrschaft Jesu!) A wofšladachmy tam, ištož nam wutrobu hnu a šahori. Wlode holzy šteja tam to na fštraži, nē we wojowanju na wšchēch mōžnych mēštnach, w šabritach, fšwōjbach, dšworach a wojuja! — Šola dženkš wo tym došcz! Šdnz šo te šta džēlachy, kotrež bēchu šo w tutych dnjach ješmale wošobinšy a po duchu, ronšēche šo tak nēkotra fšyła fš wōczšlow a fšerlufšche šo šbēhachy fš rta niz jeno, nē najšhubšchēje wutroby fš wofškofšczam še kralej Ješušej, ja kotrehož šo nētk czehnjechy šašo do boja, pofšhlnjene fš tej wēštošcu, so, hdyž tam a tu po kraju šteja na fštraže a we wojowanju, šame njefšakle po žyštem kraju druhe fš nimi! Bōh daš, so šo fš tutym 26 000 mlodym hožam, kotrež w tutym wufškim a nahladnym fšwjašku šteja, pšchidžēla nowe tyšazy a so wšchitke fšnich bóle a bóle napjelni ta lubošcz a fšwēra a šahorjenošcz, kažaž šo nam jewješche se fšstupjerškow tutych 26 000, a to niz najpofšledy w našchich fšerbško-nēmškich wošadach!

W **Budžichinje** fšhadžuja šo dženkš a jutšje fšawny ewangelškeje zyrkwe, kotšiz šu bebi ja wošebity nadawš fšajili to, so bywa to wjaz a wjaz praweho, fšroweho žiwjenja w ewangelškej zyrkwi našcheho kraja. Šsu šo to fšjednocžili do „Bund für eine lebendige Volkskirche“. W Božich fšlužbach ½8 hodž. a 9 hodž. pšeduja wošebicz w tutym džēlu štejazy duchowni. Popołdnju šu fš pšchednošchki wo wažnych prajchenjach: Zyrkej a stat. — Zyrkej a mlodžina. — Zyrkej a mužšy. — Wjecžor je fšawny pšchednošch: Žywa ludowa zyrkej. Pōndžela je ja wošebite fšakladne džēlo poštajena, kotrež ma šo išticz po pšchodnošchkomaj: „Morwa wošada“ a „Žywa wošada“. Wjednik tuteho fšwjaška kaž tež tuteho fšjēda je farat Špranger-Drježdžanški.

Lutherške knihowne towarštwu wotmēwa pōndželu do Ššwjatšlow fšwoju hlownu fšhromadžšnu. Šnjes farat Šarjent fšhromadžšnu wotewriwšchi a pšchitownych pawitawšchi fšpomina na nahlu fšnjercz knješa fararja Ššchžana w Kafczach, kiž bēšche nufšhe lēta fšwěru towarštwu jako pofšladnik pomhac. Wōn wufšbēhowa wošebje jeho wufšku fšwěrnošcz, pilnošcz a frutošcz. — Dalšche rošwicze dnjowšho pōrjada pokafa, so šu šo tež finanzny našcheho towarštwu hacz ma majmjensšchu mēru pomjensšchibe. Šola mamy hišchēže pšhezo wēšte šamōženje we našchim fškladze. Šhromadžšna šo rošbudži, so ma towarštwu tež lēšja šašo wotšchowanšku protyšu wudacz. Nimo teho ma šo druhī džēl demjazeho pšedarja czijšchēcz. Šo by šo mōhla trjebna papjera kupicz, maju šo wšchitke zyrkwinške pofšladnižy pōfšyč, 10—20 hršnow ja tōnle šamēr woprowacz. — Dale dyrbi šo organizija našcheho towarštwu šašo rucze pšchewješcz. Še dwōjzy wažne, so štare šobuštawy fšwoje šobuštawštwu wobnowja a newi pšchifšupja. Pšchinošch na lēto wucžini 1,50 hr. Šōnle pšchinošch šo liczi pšchi kupjenju towarštwowych wudatych knihow. A tež redakžija „Pomhaj Bōh“ prošy fšwojich lubnych czitaršow, so bychu radži tu pšchi reorganiziji našcheho towarštwu pomhali a fš tym fšmōžnili, so mōhlo towarštwu tež hižo hušto požadane modlerške knihi wudacz. Mōžemy pak fšwoje wēšcē wot Boha

zobnovane dželo jenož potom pšchewjesej, hdyž jmějemy jažo došćej brědkow. Pšchetož bychmy dyrhjele s požčentymy pjenjesami džělacž, by žo nimoměry wyškoleje danje dla placžijna našchich knihowo tak področila, so njemóht nychtón je kupicž. Tehodla, lubi Šserbja, lube Šserbowši! Bombajče tu žwěru a je wšchej starej lubošću, so by Boža winiza dale kčžela a plody nježla w Šserbach. To daj Bóh!

Starokatoliska zyrkej.

Starokatoliska wožada w Berlinje žwjećesche 24. haprleje jubilej 50lětneho wobstacžja. Wječor bě wožebita žwjedźerška Boža služba; žwjedźerške předowanje džeržesche biskop dr. Moog.

Starokatoliske hibanje nasto w lěcže 1870. W tutym lěcže pšchija najwysšča zyrkwina šromadžijna romsko-katoliskeje zyrkwje, wafikanski konzil mjenowana, to dogma abo tu wěrywucžbu, so je bamž njemylny (Unfehlbarkeitsdogma). Biskopjo s Němškeje špjeczowachu žo tehdy najprjedy wšchitžy, tole pšchipósnacž, podwolichu paž žo šfóncžnje. Jenož mała horšćka wošta pšchi žwojim wotpowajowazym stejnišćež; wjednik bě tu profesor Döllinger s Mnichowa. Woni žo špjeczowachu „jenej hierarchiji, to je nadfnežšćwo měšćnikow, kotraž je — tak žo wuprajichu — njepšchecželna ludej, nabožinj a wótnemu krajej“. Džělichu žo tuž wot romsko-katoliskeje zyrkwje. To, w cžimž žo wožebje wot romsko-žo tucži, wot romsko-katoliskeje zyrkwje tež pšches exkommunikatiu žólibat (měšćnik nježně žo woženicž) wotštronili a so maja ja wlažne, so žo wožada po wěšćym šarjadowanju porjadnje pšchi džělach wožady wobdžěluje. Pšchi Božich mjachach žmě žo tež ma- cžeršna rěč wužiwacž, — něšto, jchtož wšchast žo po prawom ša Bože služby žamo wot žo rožumi. — Pšchedy wšchěm paž džěla žo tucži, wot romsko-katoliskeje zyrkwje tež pšches exkommunikatio wšamknjeni starokatoliskojo wot romsko-katoliskeje zyrkwje pšches to, so šacžijnu to wot 1870 žem placžaje dogma abo tu wěrywucžbu wo njemylnošći (Infallibilität) bamšcha. W lěcže 1871 pižasche Döllinger arzbiskopej w Mnichowje, so dyrbi tuto dogma šacžijnyč, bywajo šchescžijan a bohóšlowž, wucženy a šacžan.

Šaž starokatolik s Schulte pišche, běchu to w lěcže 1896 w Badenškej 37 katoliskich wožadow. Pruska mějesche jich jeno 14, Bajerška tež 14; mjes tutymy mějesche Mnichowška 550 dušchow. Tehorunja wutworichu žo tež w Šesjenškej někotre wožady. Licžba starokatolikow je pomalko pšchezo wo něšto pšchiběwala. Tak nabu n. pšch. starokatoliska wožada w Šölnje nad Rheinom w lěcže 1923 na 131 dušchow a starokatoliskich šchulerjow bu tam wo pokoj- zu wjazy hacž prjedy; hacž do haprleje 1924 licžesche wožada šažo wo 50 dušchow wjazy. — W lěcže 1886 bu w Bruškej, Šesjenškej a Badenškej na 30 700 starokatolikow nalicženyh. Jenož we Bajerškej njeje tuto hibanje postupowalo a je s nim našad šchlo.

W žamžnym cžasžu nastachu tež w druhich ludach podobne hibanja, njech tež pod druhim mjenom, tak w Šchwizy w lěcže 1871 to hibanje Šchryšćatolikow. Tucži wustwolichu žebi žwoje ho biskopa, šamjedžechu macžeršnu rěč w Božich službach a wotštronichu žólibat. — W Franzowškej šaloži Pater Syacynthe Loyjon 1879 gallifanski zyrkej; bě prjedy teho profesor romsko-katoliskeje wěrywucžby a měšćnik a mnich byl, wožebje paž žlawny předař. Tola, wón žo Jesuitam njelubesche; jemu bu huba šakasana. Dohodla wustupi s šlóchtra. Na to bu, kaž wjednižy němškeho hibanja, s katoliskeje zyrkwje wustoreženy. Poby něšto cžasž a w Amerizy. Šso do Europy wróčiwšichi wobdžěli žo na šha- džowanjach němškich starokatolikow. Šso w Genfu šažydlawšichi bu tam s šarajom prjedy mjenowaneje šchryšćatoliskeje wožady Dohelž žo s tutej rošćori, džěšche do Parisha a šaloži tam prjedy mjenowanu gallifanski zyrkej. Šapohledč bě pucžowazny předař.

Tež w Awštrijškej bě starokatoliske hibanje nastalo. Tam je žo do- žyła husto — so njeprajimy pšchezo — hibašo na nabožnym polu s tym wotpohladom, žo bóle a mjenje džělicž wot nadfnežšćwo romškeho bamšcha. W lěcže 1877 buch u tam starokatoliskojo wot štata pšchipósnacži.

Š mišionšćwa mjes póbanami.

W Indijškej, hdyž wožebje našche šakške mišionšćwo džěla, bydli jich po najnowšchim woblicženju 4 885 702 šchescžijanow. Mjes nimi je jich 287 069 europijskich, na 400 000 šchryšćich, 1 847 642 romsko-katoliskich a 2 351 091 ewangeliskich šchescžijanow. Ewangelška zyrkej ma tam potajšim wo něhdže pol milliona wě- jazych wjazy hacž romsko-katoliska zyrkej, kotraž je tam je žwojim džěkom mjese šet prjedy šapocžala. Tute šicžby placžja ša britiško- indijške šhěžoršćwo. Do romsko-katoliskich šchescžijanow žu nimo toho licženi šchescžijanjo Šchryšćke uniojny, kotřiž žo po prawom njemóžaja do tych licžicž, kotrychž je romsko-katoliske mišionšćwo ja šchescžijanšćwo dobyšo; jich je 1/3 milliona.

Šajimaze je, šcžehowaze šicžby pšchirunacž, kotrež požaža do- bytč w běhu 20 šet; bě tam to indijskich šchescžijanow w lěcže 1901 na 825 436 ewangelškeho a 144 526 romsko-katolškeho wěrywucž- šnacžja, w lěcže 1921 paž 2 350 991 ewangelškeho a 1 847 642 romsko-katolškeho wěrywucžnacžja.

Šaž w „Mišionšćim Božle“ ša junij cžitajšch, štaj dwaj Balesšćaj mišionaraj, mjes nimaj jedyn s Němškeje, wot jen- džěšćkeho šnežeršćwa dowolnošć došćaloj, žo do Indijškeje, do Malaba- bara wróčicž. To je nowy pawójnšći postup ewangelškeho mišio- nišćwa ša Indijšku.

„Mišionšći Božol“ ša junij je we šwajtkownym tydženju wušchol. To je šwježelaze, so tak šažo do štareho porjada pšchid- džemy. Tuž njech nětk tež nychtón wot „Mišionšćkeho Božola“ nje- wotšćupi! Ně, wostajimy jemu žwěrnj a žwěrnj tež Šnješćowemu mišionšćwu!

Do žyła podpjerimy nabožne nowinaršćwo, pšchedy wšchěm našche šerbike! Wono šteji žobu na šćwaži nětkle ša wšcho dobre a špomóžne. Wono wojuje žobu ša šmšćkowne wobnowjenje a polěpšćenje, a pšches to tež ša šwonšćowne a tak šažo dožyła ša šepšchi pšchichod.

Tajša podpjera žo šćawa, so wšchitžy žwěru dale cžitamy na- božne kopjenšćka, so ša nje nowych cžitarijow došćwamy, so — hinat hacž do wójnny! — wožebje nětkle, hdyšch wšchudžom pjenjes pa- brachuje, tež we wudawarnjach tajšch kopjenšćow, jenož junu ša šeto njepšćimy, a to na šonzu šeta, ale po móžnošći kóžde bėrtšć- šeta abo tola polšeta, abo tež na jedyn ras wšcho dopředka, a so tež šewat, kaž móžno, tule dobru wěž šchescžijanšćkeje zyrkwje pod- pjeramy. To je tež mišionšćke šćutšćowanje, a to woboje, na polu šmšćkowneho a šwonšćowneho mišionšćwa!

Zyrkej a šćat.

W Šchneidemühl u wotně žo přenja tak mjenowana „na- mjesna šćnoda ša Šóšćanšćku a Wječorno-Prusku“. Je to ša- šćupjeršćwo noweje tak mjenowaneje „namjesneje probinzialneje zyrkwje“. Tuta bu wutworjena se šbyšćkow přjedawšchich zyrkwj- nyh probinzow Šóšćan a Wječorna Pruska. Tak žu tamne pšches- rošćim a jeje šcžehwšći rošćeršćane krajiny tež ša zyrkwjnske žiwjenje newych křutych šaložšćow a šwajšćow došćale.

Šištowanje.

M. w Š. ša 3. p. Š.

B. D. w M. Š. ša 4. p. Š. a ša 5. p. Š.

Šamotwity redaktor: šćat Š y r g a c ž w Šošćacžjach.